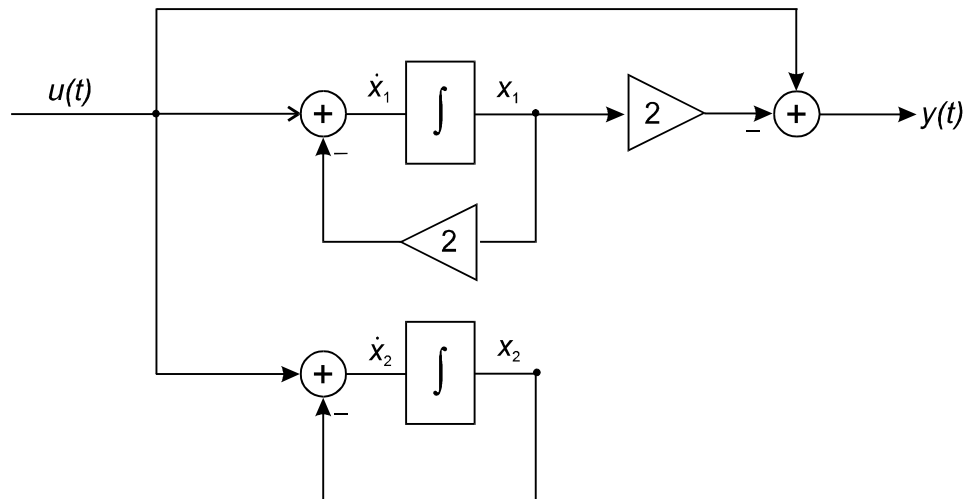

Signali i sustavi - Rješenja zadataka za vježbu (II. kolokvij)

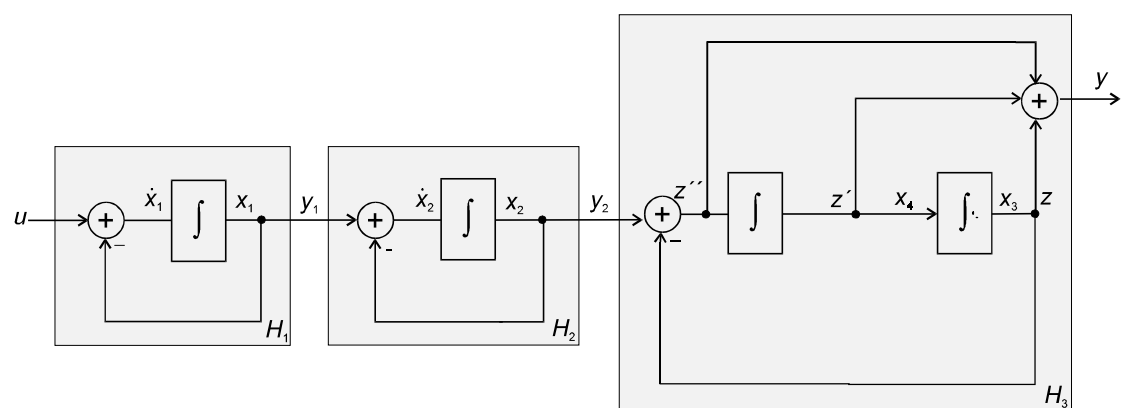
1.

$$A = \begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad C = \begin{bmatrix} -2 & 0 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 1 \end{bmatrix}$$

2.

$$A = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & 0 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad C = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 0 \end{bmatrix}$$

Pošto u trećoj sekciji imamo direktnu realizaciju, donja trokutasta matrica karakteristična za kaskadnu realizaciju je pokvarena (jedinica u predzadnjem retku).

3. Normalne varijable stanja:

$$H_1(s) = \frac{1}{s^3 + 5s^2 + 3s + 1}$$

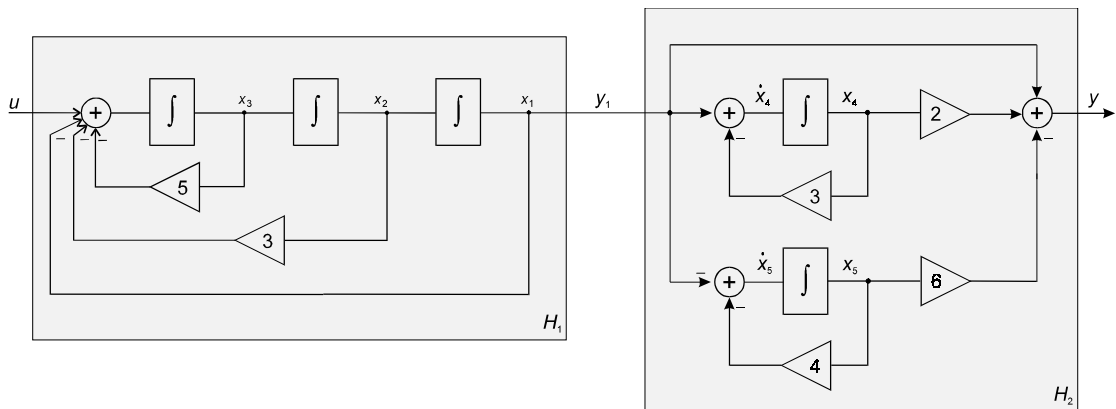
$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \\ \dot{x}_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -1 & -3 & -5 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \cdot u$$

$$y_1 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \end{bmatrix} \cdot u$$

Kanonske varijable stanja:

$$\begin{bmatrix} \dot{x}_4 \\ \dot{x}_5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -3 & 0 \\ 0 & -4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_4 \\ x_5 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \cdot y_1$$

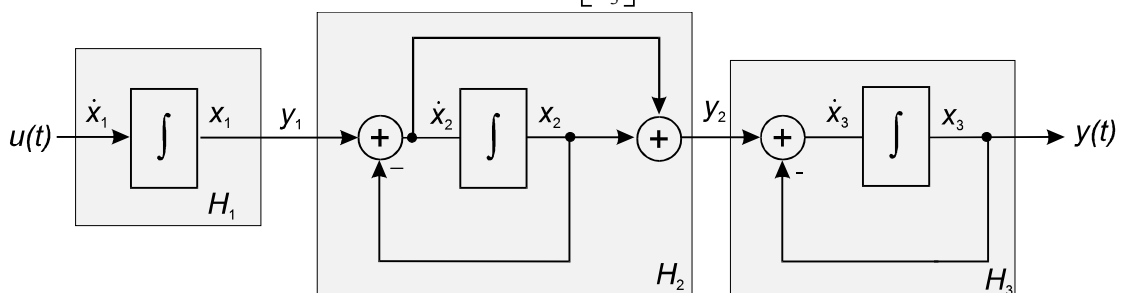
$$y(t) = \begin{bmatrix} 2 & -6 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_4 \\ x_5 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \end{bmatrix} \cdot y_1$$

4.

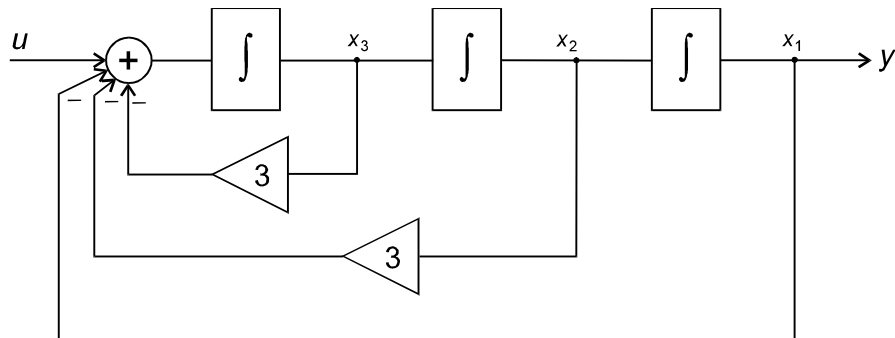
$$\begin{bmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \\ \dot{x}_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 0 \\ 1 & 1 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \cdot u$$

$$y = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0 \end{bmatrix} \cdot u$$

5. A , B , C i D direktne realizacije:

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -1 & -3 & -3 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \quad C = [1 \ 0 \ 0] \quad D = [0]$$

Matrice A^* , B^* , C^* i D^* paralelne realizacije:

$$A^* = \begin{bmatrix} -1 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} \quad B^* = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \quad C^* = [1 \ 0 \ 0] \quad D^* = [0]$$

Sustav je upravljiv jer zadnjem retku Jordanova bloka u A^* odgovara ne-nul redak u B^* .

Sustav je osmotriv jer prvom stupcu Jordanova bloka u A^* odgovara ne-nul stupac u C^* .

6. Zadana je paralelna realizacija iz koje se može zaključiti o upravljivosti i osmotrivosti sustava:

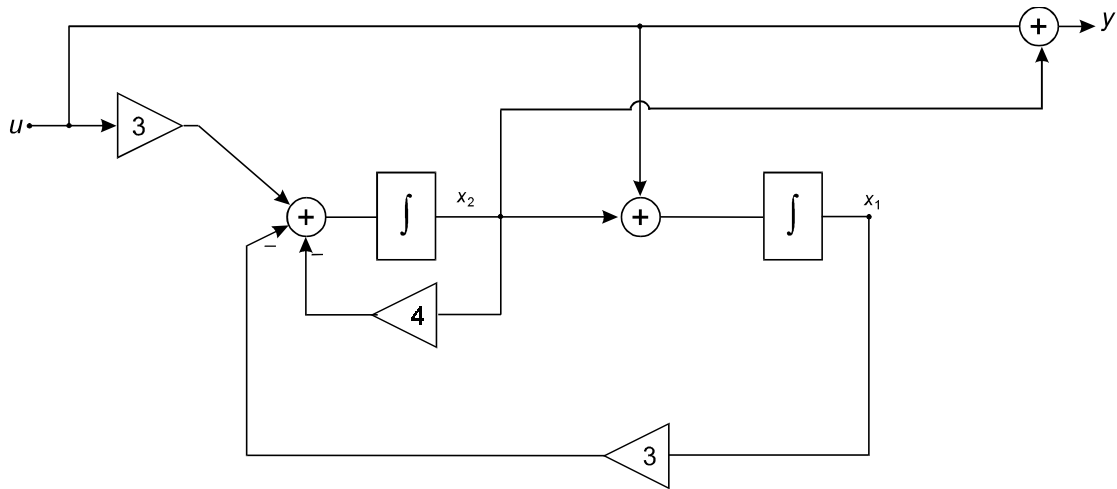
Sustav nije upravljiv jer jednostrukom polu -1 u A^* odgovara nul-redak u B^* .

Sustav nije osmotriv jer jednostrukom polu -1 u A^* odgovara nul-stupac u C^* .

$$M = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ -1 & -3 \end{bmatrix} \quad M^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{3}{2} & \frac{1}{2} \\ \frac{-1}{2} & \frac{-1}{2} \end{bmatrix}$$

Matrice direktne realizacije:

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -3 & -4 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} -1 \\ 3 \end{bmatrix} \quad C = [1 \ 1] \quad D = [1]$$

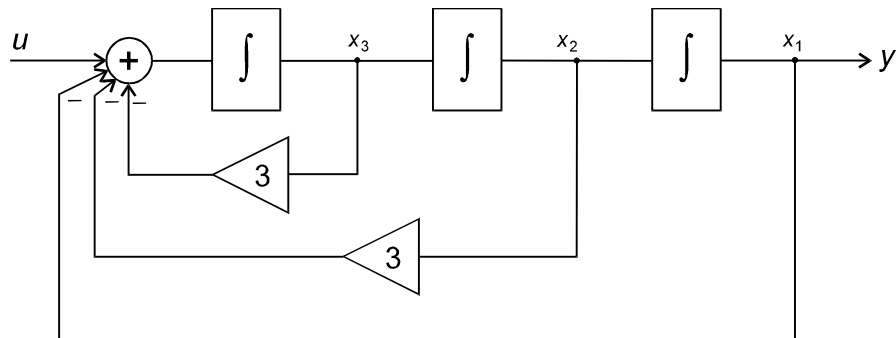
Dobivena matrica A tipična je matrica direktne realizacije, koeficijenti u zadnjem retku su različiti od 0, a do glavne dijagonale su 1.

7. Sustav je upravljiv jer zadnjem retku Jordanova bloka u A^* odgovara ne-nul redak u B^* .

Sustav je osmotriv jer prvom stupcu Jordanova bloka u A^* odgovara ne-nul stupac u C^* .

Matrice A , B , C i D direktne realizacije:

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -1 & -3 & -3 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \quad C = [1 \ 0 \ 0] \quad D = [0]$$

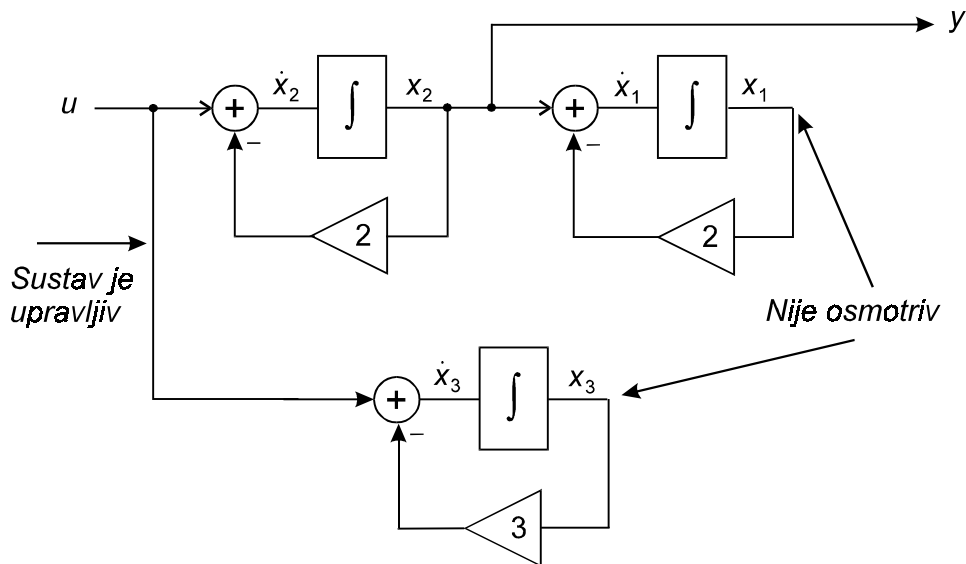

8. Matrice paralelne realizacije:

$$A^* = \begin{bmatrix} -2 & 1 & 0 \\ 0 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & -3 \end{bmatrix} \quad B^* = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad C^* = [0 \ 1 \ 0] \quad D^* = [0]$$

Sustav je upravljiv jer jednostrukom polu -3 u A^* odgovara ne-nul redak u B^* i zadnjem retku Jordanova bloka (za dvostruki pol u -2) odgovara ne-nul redak u B^* .

Sustav nije osmotriv jer prvom stupcu Jordanova bloka u A^* odgovara nul-stupac u C^* . Isto tako i jednostrukom polu u A^* odgovara nul-stupac u C^* .

Iz nacrtane paralelne realizacije se vidi da smo dobro zaključili o upravljivosti i osmotrivosti sustava: Sustav je **upravljiv** jer ulaz djeluje na sve varijable stanja, a **nije osmotriv** jer x_1 i x_3 nisu spojeni na izlaz.

9. Matrice A^* , B^* , C^* i D^* paralelne realizacije:

$$A^* = \begin{bmatrix} -2 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & -1 \end{bmatrix} \quad B^* = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \quad C^* = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad D^* = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$$

Zadana je paralelna realizacija iz koje se može zaključiti o upravljivosti i osmotrivosti sustava:

Sustav je upravljiv jer jednostrukom polu -2 u A^* odgovara ne-nul-redak u B^* i zadnjem retku Jordanova bloka (za dvostruki pol -1) odgovara ne-nul redak u B^* .

Sustav nije osmotriv jer prvom stupcu Jordanova bloka u A^* odgovara nul-stupac u C^* (iako jednostrukom polu -2 odgovara ne-nul stupac).

$$M = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 \\ -2 & -1 & 1 \\ 4 & 1 & -2 \end{bmatrix} \quad M^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 1 \\ 0 & -2 & -1 \\ 2 & 3 & 1 \end{bmatrix}$$

Matrice A , B , C i D direktne realizacije:

$$A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ -2 & -5 & -4 \end{bmatrix} \quad B = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & -2 \\ -2 & 4 \end{bmatrix} \quad C = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix} \quad D = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$$

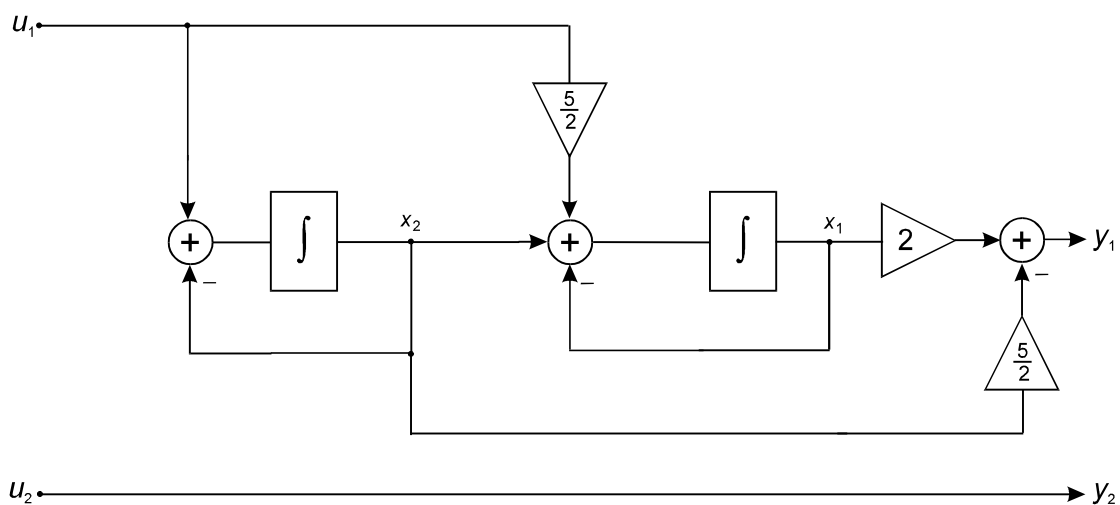
10. Moguća kombinacija:

$$M = \begin{bmatrix} 2 & -2 \\ 2 & -1 \end{bmatrix}$$

$$A^* = \begin{bmatrix} -1 & 1 \\ 0 & -1 \end{bmatrix} \quad B^* = \begin{bmatrix} \frac{5}{2} & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \quad C^* = \begin{bmatrix} 1 & \frac{-5}{2} \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \quad D^* = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

Sustav je upravljiv jer zadnjem retku Jordanova bloka u A^* odgovara ne-nul redak u B^* .

Sustav je osmotriv jer prvom stupcu Jordanova bloka u A^* odgovara ne-nul stupac u C^* .

Iz paralelne realizacije vidimo da sa ulazom djelujemo na sve varijable, odnosno sa izlaza vidimo sve varijable, pa je sustav **upravljiv** i **osmotriv** (potvrda gornjeg zaključka).

11. Impulsni odziv sustava:

$$h(t) = \begin{bmatrix} 2e^{-t} - \delta(t) & 4e^t + 3e^{-t} + \delta(t) \end{bmatrix}$$

12. Impulsni odziv sustava:

$$h(t) = \delta(t) + e^{-2t} - 2e^{-3t}$$

Dif. jednačba: $y''(t) + 5y'(t) + 6y(t) = u''(t) + 4u'(t) + 5u(t)$

13. Impulsni odziv sustava:

$$h(t) = \begin{bmatrix} -3e^{-t} + 6e^{-2t} & 2e^{-t} - e^{-2t} + \delta(t) \end{bmatrix}$$